

Asiakasmaksu

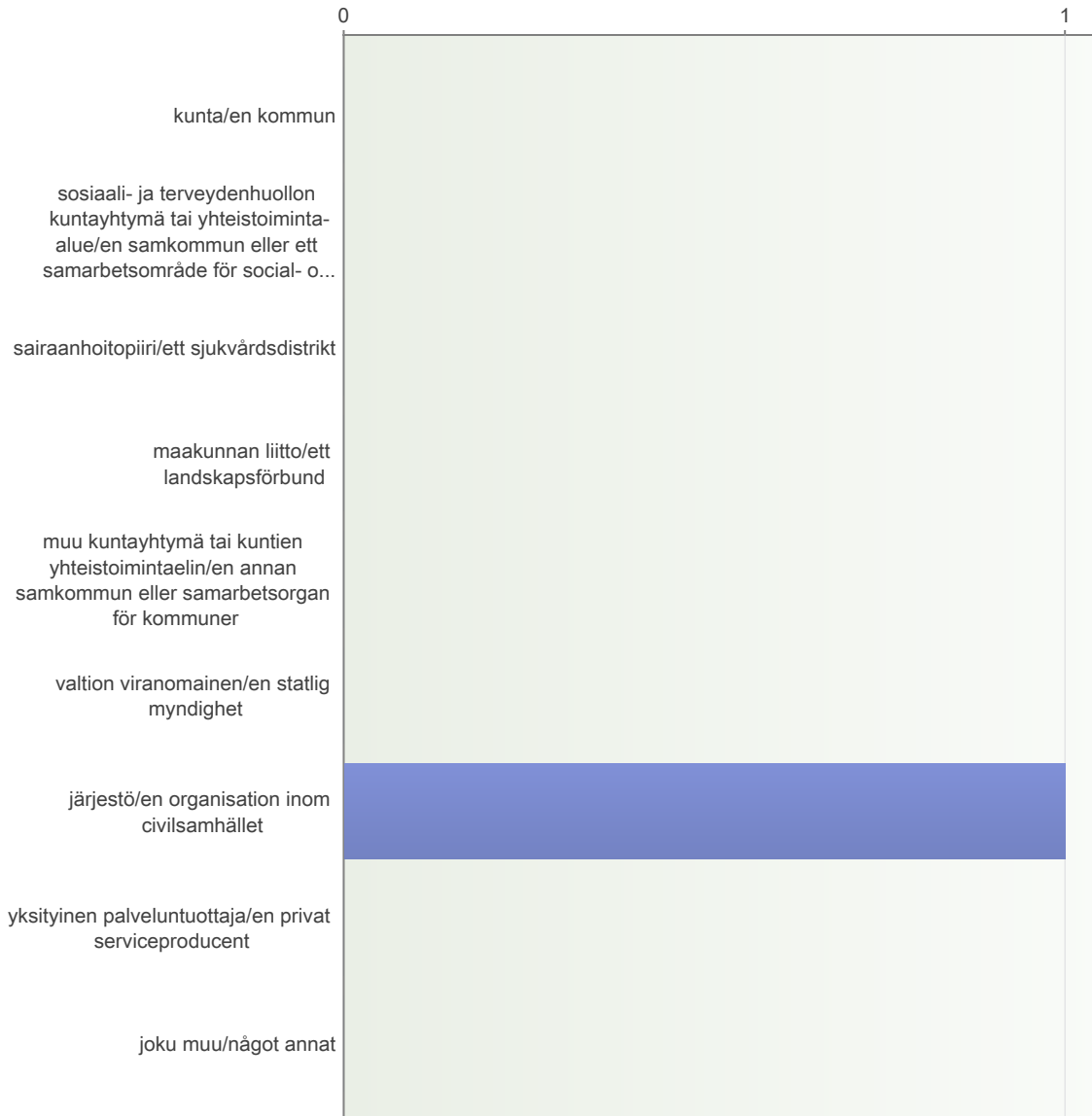
1. Vastaajan taustatiedot/bakgrundsuppgifter

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi/Officiellt namn på den aktör som svarar	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi/Namn på den person som antecknat svaret	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot/Namn på den person som antecknat svaret	Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimielimessä/Datum som begäran om remissyttrande behandlades i organet	Toimielimen nimi/Organets namn
Tapaturma- ja sairausinvalidien liitto ry	Sari Laiho	sari.laiho@tsil.fi	13.9.2018	

2. Onko vastaaja/Är den svarande

Vastaajien määrä: 1

3. Yleiset kysymykset hallituksen esitysluonnoksesta. Kaikkiin kysymyksiin ei tarvitse vastata, jos lausunnonantajalla ei ole asiasta lausuttavaa. Allmänna frågor om utkastet till regeringsproposition. Alla frågor behöver inte besvaras, om remissinstansen inte har något att säga om frågan.

Vastaaajien määrä: 1

- Olemme hyvin huolissamme palveluiden saatavuuden yhdenvertaisuudesta, sillä pienituloiset ei voi käyttää palvelua, mikäli tuon palvelun asiakasmaksu on liian suuri. Tässä lakiehdotuksessa on mahdollisille tuleville maakunnille annettu mahdollisuus korottaa asiakasmaksuja, vaikka yhdenvertaisuuden takia asiakasmaksuja tulee laskea. Lakiehdotuksessa tulisi korostaa sitä, että esitetyt maksut ovat maksujen maksimiarvoja, ja maakunta voi päättää periä niitä alhaisempia maksuta tai luopua asiakasmaksun perimisestä. Myös tulisi määritellä paremmin mitä tarkoitetaan kohtuullisella maksulla. Se on sidoksissa asiakkaan tuloihin. Pelkäämme, että maakuntien välille voi tulla suuriakin eroja asiakasmaksujen suuruudessa, ja asiakkaat ovat eriarvoisessa asemassa sen mukaan missä maakunnassa he elävät. Olemme huolissamme myös etäpalveluista, sillä lakiehdotuksessa niistä voidaan periä yhtäsuureet maksut kuin paikan päällä annettavista. Tämä houkuttelee palveluntarjoajia käyttämään etäpalveluita ajan ja tilojen säästämiseksi. Kuitenkin etänä annettavan palvelun ei voida katsoa olevan yhtä tehokasta kuin paikan päällä annettu, eli asiakas usein kärsii, jos annetaan palvelu etänä. Etäpalveluiden pitäisikin olla maksuttomia. Tapaturma- ja sairausinvalidien liiton päämääränä ovat asiakkaalle maksuttomat sosiaali- ja terveyspalvelut, ja se, että sosiaali- ja terveydenhuolto rahoitetaan pääasiassa verotuloilla. Tällöin asiakasmaksut eivät olisi este palveluihin hakeutumiselle. Laitoksissa, palvelutaloissa, asumisyksiköissä, perhehoidossa tms. voitaisiin toki periä ylläpidosta (asuminen, ruoka, siivous, vaatehuolto) tuloihin sidoksissa olevaa maksua. Kaikkien maksujen perijänä tulisi olla maakunta, palveluntuottaja ei saisi periä mitään maksuja asiakkaalta. On hyvä, että lakiehdotuksessa veloitetaan maakuntaa tiedottamaan maksun alentamisen ja perimättä jättämisen olemassaolosta. Pitäisi kuitenkin olla tarkemmin säädetty se, mistä ja miten asiakas voi maksun alentamisesta ja perimättä jättämisestä hakea sekä myöntämisperusteet. Nyt maksun alentaminen/vapautus voidaan lakiehdotuksen mukana myöntää vain lyhytaikaisesta laitoshoidosta, sosiaalipalvelusta tai terveyspalvelusta, jonka maksu on määrätty asiakkaan maksukyvyn mukaan. Myös tasasuuruuksista maksuista ja pitkäaikaisen laitoshoidon maksuista pitää voida olla mahdollisuus hakea alennusta/vapautusta. Lääkäri-lausunnoista ei saa periä maksua, mikäli lausunto liittyy potilaan sosiaalietuuteen, hoitoon, kuntoutukseen tai lääkitykseen. Asiakkaalla tulee olla oikeus saada itseään koskevat tiedot ja laaditut asiakirjat itselleen maksutta sekä sosiaalihuollosta että terveyspalveluissa. Sairaanhoidajan vastaanotolla käynnin tulee olla maksutonta, jotta myös minimituloilla elävä kykenee siellä käymään. Lakiehdotuksessa on esitetty reilua korotusta terveydenhuollon maksukattoon, ja vastustamme tätä jyrkästi. Jos asiakkaalla tulee kaikki katot täyteen (ei terveydenhuollon matkakatto 300€/v, lääkekatto 605€/v ja terveydenhuollon katto 683€/v, niin se tarkoittaa yli 2 kuukauden takuueläkettä. Mielestämme tulisikin olla olemassa terveyspalveluille yhteinen katto (300€/v??). Hyvä asia on, että hammashoito on lakiesityksessä otettu mukaan terveydenhuollon kattoon. ON myös hyvä asia, että maakunnilla on lakiehdotuksen mukaan terveydenhuollon katon kertymisen seuraamisvelvoite, ja että asiakkaalle tulee automaattisesti myöntää maksuista vapautus kato kerryttyä. Vammaisten lääkinnällisten kuntoutuksien laitospalvelusjaksojen tulee olla jatkossakin ehdottomasti maksuttomia. Lakiesityksessä on huolestuttavasti esitetty tasasuuruisten maksujen korotuksia, ja sitä, että jokaiselta käynniltä voidaan periä maksu. Päivystysaikana annettusta hoidosta ja erikoissairaanhoidon vastaanotosta lakiesityksessä peritään maksimissaan 41,20 €/käynti. Se on monelle minimituloilla elävälle ehdottomasti liian paljon. Perusterveydenhoidossa tulisi lääkärikäyntien olla maksuttomia. Hyvä ettei palveluihin välittömästi liittyvistä tutkimuksista ja toimenpiteistä saa periä maksua. Kuitenkin olemme huolissamme suuren terveydenhuollon maksuista, sillä siinä peritään maksu jokaisesta toimenpiteestä erikseen, ja se voi estää pienituloisten hoidon saamisen. Mikäli kyse on vaativasta lääkinnällisestä kuntoutuksesta, sen tulee olla maksutonta. Etänä annettusta

terapiasta tai sarjahoidosta ei saa periä samaa maksua kuin vastaanotolla annetusta. Muuten terapeutit/hoitajat rupeavat käyttämään etänä annettavaa hoitoa ajan säästämiseksi. Ja se ei aina ole asiakkaan etu, vaan etenkin terapia on tehokkaampaa vastaanotolla annettuna. Terapia- ja sarjahoidonmaksujen tulee kerryttää terveydenhoidon kattoa. Hyvä ettei psykoterapiasta saada peria maksua lakiehdotuksen mukaan.

Mielestämme etänä annettavaa kotipalvelua ei ole olemassa, tai ainakin se on usein asiakkaan heitteille jättämistä. Etänä annetusta tilapäisestä kotipalvelusta, kotisairaanhoidosta tai kotisairaalahoidosta ei saisi periä maksua. Muuten kotipalvelua antavat tahot rupeavat käyttämään etänä annettavaa hoitoa ajan säästämiseksi. Tilapäisen kotipalvelun maksujen tulee kerryttää terveydenhoidon kattoa. Esitetty maksu 30 €/vrk on monelle pienituloiselle liian paljon. Kuukauden jaksosta kertyy maksua tuolloin 900 €. Tilapäisen kotipalvelun, kotisairaanhoidon ja kotisairaalan maksuissa tulee ottaa asiakkaan ja hänen perheensä tulot huomioon. Maksujen tulee kerryttää maksukattoa. Asiakasmaksuihin tulee saada kohtuullisuutta, nyt tilapäisenhoidon maksut ovat liian suuria.

Vammasta ei saa seurata lisäkuluja. Lääkinnällisen kuntoutuksen laitosjaksot tulee olla jatkossakin maksuttomia. Maksun periminen merkitsisi selkeään heikennystä vammaisten kuntoutuksessa. Se ei ole järkevää, sillä laituskuntoutus voi parhaimmillaan palauttaa tai pitää yllä vammaisen osittaista työkykyä. Laituskuntoutusjaksosta kaavailtu maksu on niin korkea (4 viikon jaksota 473,20 €), että moni vammaisen ei tuon maksun takia voisi kuntoutusjaksolle lähteä. Tämä ei missään nimessä edistä terveydenhoidon yhdenvertaisuutta ja tarkoittaisi vammaisten toimintakyvyn laskua. Ja kun vammaisten toimintakyky laskisi, tarvitsisivat he myös enemmän apua. Ja se taas tarkoittaisi lisäkuluja yhteiskunnalle.

Esitämme, että omaishoitajan vamaan ajan aikaisen asiakkaan hoidon maksusta luovutaan, ja omaishoitajan vapaan aikainen asiakkaan hoito on perheelle maksutonta. Muistettava on myös se, että maksu ei saa muodostua esteeksi sille, että omaishoitaja voi pitää vapaansa. Omaishoitajat säästävät yhteiskunnalta paljon rahaa. Siksi olisikin tärkeää, että omaishoitajien jaksamista tuetaan kaikin mahdollisin tavoin. Omaishoitajien saama korvaus työstään on liian pieni, eikä heillä ole varaa siitä maksaa hoidettava vapaa-ajan hoidosta. Omaishoitajien ja omaishoidettavien asemaan tulee kiinnittää entistä enemmän huomiota.

Ensihoidosta tulisi periä maksu vain, jos asiakas kuljetetaan ensihoidon toimesta hoitoon. Jos asiakas joutuu itsenäisesti hankkiutumaan hoitoon, joutuu hän todennäköisimmin maksamaan taksikyydestä sen 25 €. Lisäksi tulee vielä maksu itse hoidosta ja kyydistä takaisin kotiin. Maksut ovat niin korkeat, että ne voivat muodostua esteeksi pienituloisten hoitoon hakeutumiselle. Ensihoidon maksun tulisikin olla selvästi pienempi, samoin Kela-matkan omavastuuosuuden.

Asiakkaan sosiaali- ja terveyspalveluiden, hoidon, kuntoutuksen, sairausloman ja lääkityksen kannalta välttämättömien todistusten ja lausuntojen tulee olla maksuttomia.

Nykylain mukaan vammaisilta voidaan pitkäaikaisesta koti-, perhe- tai laitoshoidosta periä vain ylläpidosta aiheutuvat kustannukset. Esim. palvelutalossa ei voida periä hoitomaksua, vaan vuokra ja ruokailut. Niin tulee olla jatkossakin. Vammaisten asemaa ei saa heikentää. Pitkä- ja lyhytaikaisesta palvelutalohoidosta, laitoshoidosta ja perhehoidosta perittävät maksut ovat monesti liian suuria, ja ne ovat olleet villi viidakko. Asiakkaalle ei jää rahaa ostaa lääkkeitään ja maksaa muita terveydenhoidon kulujaan, saati ostaa vaatteita tai muita välttämättömiä tarvikkeita. Asiakkaalle jäävää osuutta tulee korottaa. Kotona annettavan palvelun ja laitos-, palvelutalo- ja perhehoidon maksun tulee sisältää asiakkaan kaikki sosiaali- ja terveystarvikkeet (mm. hoitotarvikkeet, reseptilääkkeiden kulut, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannuksen, hoitotarvikkeet, poliklinikkamaksut ja Kela-kyytien omavastuu).

Kotona annettavan pitkäaikaisen palvelun, perhehoidon, tehostetun palvelutaloasumisen ja muun laitosasumisen hoidon asiakasmaksujen tulee sisältää asiakkaan kaikki sosiaali- ja terveystarvikkeet (mm. hoitotarvikkeet, lääkkeet, poliklinikkamaksut ja matkat terveydenhuoltoon). Laitosasumisessa, tehostetussa palvelutaloasumisessa sekä perhehoidossa on tuloista vähennettävä lisäksi asumiskulut, elatusapu, avioerosta johtuva hyvitys, syytinki ja muut perhesuhteista johtuvat välttämättömät kulut. Kun muuttaa tehostettuun palveluasumiseen tai laitoshoidon, pitää olla aikaa järjestää aiemman asunnon asiat. Aiemman asunnon kulut tuleekin ottaa huomioon 6 kuukautta laitokseen muutosta (mm. vastike ja vuokra, asuntolainan korot ja lyhennykset). Jos asunnon laittaa vuokralle, pitää olla mahdollisuus vähentää vuokratulosta asunnon vastike ja asuntolainan korot kuluina. Lisäksi tulosta on vähennettävä elatusapu, avioeron yhteydessä määrätty hyvitys ja perhesuhteista johtuvat muut kustannukset, syytinkin ja edunvalvojan palkkion perusmaksu. Asiakkaan omaan

käyttöön on jätävä perhehoidossa, tehostetussa palvelutalohoidossa sekä laitoshoidossa vähintään 200 €/kk. Tukipalveluista ei saa periä erillistä maksua perhehoidossa, tehostetussa palvelutaloasumisessa tai laitoshoidossa, sillä kuukausimaksun tulee sisältää nämä palvelut. Jos maksun saaminen mahdollistettaisiin, tulisi palvelutuottajille mahdollisuus periä asiakkailta suuriakin maksuja, ja he saisivat nuo tulot omaan käyttöönsä. Ei ole tarkoitus, että sosiaali- ja terveystalouksilla ruvetaan rikastumaan, ja paljon palveluita tarvitsevilta voidaan periä millaisia maksuja vaan. Tämä toisi eriarvoisuutta mukanaan!

Vaadimme tarkempaa säätelyä avopalveluihin- tai hoitoon sekä vammaisuuden perusteella järjestettäviin erityispalveluihin liittyvissä ylläpitokustannuksissa. Ei riitä, että sanotaan, että on mahdollista periä kohtuullinen maksu. Jää määrittelemättä mikä on kohtuullinen maksu? Onko kohtuullinen maksu sama kuin ylläpidosta aiheutuvat todelliset kustannukset, vai pitääkö kustannukset suhteuttaa asiakkaan tuloihin? Mielestämme maksun kohtuullisuus on aina suhteessa asiakkaan tuloihin. Joka tapauksessa suuria maksuja ei ylläpidosta saa periä. Pitää muistaa, että avopalveluna annetun palvelun asiakkaalla on oma asunto, josta aiheutuu myös kustannuksia. Lisäksi hänellä on ylläpitokustannuksia (esim. ruoat), siltä ajalta, kun hän ei ole avopalveluissa. Kuljetuspalvelut mahdollistavat YK:n vammaisten oikeuksien sopimuksen mukaisen liikkumisvapauden vammaisille ja antavat vanhuksille osallistumismahdollisuuksia. Kuljetuspalveluita pitää voida olla mahdollisuus käyttää tuloista riippumatta. Matkoista perittävät maksut eivät siis saa muodostua esteeksi palvelun käyttämiselle. Lakiehdotuksessa todetaan, että kyydistä voidaan periä julkisen liikenteen maksua vastaava tai muu siihen verrattava kohtuullinen maksu. Kuitenkaan ei määritellä sitä milloin maksu on kohtuullinen.

Vaadimmekin, että lakiesityksessä todetaan, että kuljetuspalveluista voidaan periä julkista liikennettä vastaava tai sitä pienempi maksu. On huomioitava, että julkisessa liikenteessä myönnettävät alennukset on oltava käytössä myös kuljetuspalveluissa (mm. opiskelija- ja eläkeläisalennukset, kuukausiliput ja sarjaliput). Pitää voida olla mahdollisuus maakunnan/kunnan kautta ostaa useampi matka tai kuukausilippu. Matkan tilaamisen tulee olla maksutonta. Pitää voida olla mahdollisuus käyttää kuljetuspalveluita muuallakin kuin omassa kunnassa ja sen naapurikunnissa. Muuten vammaisilla ei ole yhdenvertaiset liikkumismahdollisuudet vammattomiin verrattuna, ja Suomi on siihen sitoutunut ratifioidessaan YK:n vammaisten oikeuksien sopimuksen. Vammattomilla on mahdollisuus käyttää rajattomasti julkista liikennettä. Siksi on väärin, että kuljetuspalveluissa on 18 vapaa-ajan matkaa kuukautta kohti. Matkoja tulee olla enemmän. Vanhuksillakin tulee olla mahdollisuus useampaan matkaan (kuljetuspalvelut sosiaalihuoltolain perusteella).

Mikäli sairaalahoitoa ei katsota tehostetun palvelutalohoidon tai muun laitoshoidon keskeytykseksi, ei sairaalahoidosta myöskään saa periä maksua, kun samalta ajalta peritään maksu palvelutalohoidosta. Eli tehostetussa palvelutalohoidossa tai laitoshoidossa ei saa periä terveydenhoidon asiakasmaksuja (poliklinikkamaksut ja osastohoidon maksut).

Hengityshalvauspotilaiden hoito, ylläpito ja hoitoon liittyvät kuljetukset on säilytettävä maksuttomina (myös 2 vuoden kuluttua). Hengityshalvauspotilailla maksettava ylläpitokorvaus on myös säilytettävä, eikä sitä saa pienentää. Uuteen lakiin tulee lisätä hengityshalvauspotilaita koskeva pykälä. Vammaisten palveluiden maksuttomuutta ei saa heikentää, vaan uuden lain tulee taata vammaisille vähintään samat oikeudet kuin vanhan.

4. 1 §. Lain tarkoitus/1 §. Lagens syfte

Vastaajien määrä: 1

- Lain tarkoitus on turvata riittävät ja yhdenvertaiset sosiaali- ja terveyspalvelut koko väestölle. Asiakkaan varallisuus ei saa vaikuttaa siihen millaisia palveluita hän saa. Asiakasmaksu ei saa muodostua esteeksi palveluihin hakeutumiselle. Asiaa pitää siis kuvata tarkemmin. Ja tarkoitus ei ole pelkästään edistää, vaan turvata palvelut koko väestölle

5. 2 §. Soveltamisala/2 §. Tillämpningsområde

Vastaajien määrä: 1

- Tässä pitää mainita se, että laissa säädetään maksimit maksuille, eikä maakunta voi periä niitä suurempia maksuja. Kuitenkin se voi periä säädettyjä maksuja alempia maksuja, tai olla perimättä maksua lainkaan.

1 luku. Yleiset säännökset/1 kap. Allmänna bestämmelser

6. 3 §. Määritelmät/3 §. Definitioner

Vastaajien määrä: 1

- Lukijan kannalta on hankalaa saada selkoa määritelmistä, jollei ole perehtynyt sosiaalihuoltolakiin. Asiakassuunnitelman määritelmä on lakiluonnoksessa hyvin epäselvä, ja huolta herättää erityisesti se, että asiakassuunnitelma ei ole velvoittava asiakirja.

7. 4 §. Palvelusta perittävä maksu/4 §. Avgift för tjänster

Vastaajien määrä: 1

- Mikä on asiakkaan oikeusturva käyttämättä ja peruuttamatta jääneen palvelun maksun kohdalla? Miten asiakas voi todistaa, että on perunut aikansa ajoissa, mikäli aika on peruttu puhelimitse tai paikan päällä käyden? Kaikkien maksujen perijänä tulisi olla maakunta/kunta, palveluntuottaja ei saisi periä mitään maksuja asiakkaalta. Perumatta ja käyttämättä jääneen ajan kohdalla maakunta/kunta voisi periä asiakkaalta sen mukaisen maksun ja tilittää sen sitten palveluntuottajalle.

8. 5 §. Maksun alentaminen ja perimättä jättäminen/5 §. Avgift som sänks eller inte tas ut

Vastaajien määrä: 1

- Nykyisessä lainsäädännössä on vastaava pykälä, mutta sitä ei hyödynnetä tarpeeksi. Asiakkaalle ei kerrota sen olemassaolosta, eivätkä ammattilaisetkaan aina siitä tiedä. Ja jos tietävät, niin he eivät välttämättä tiedä mistä ja miten maksun alentamista ja perimättä jättämistä haetaan. Monessa kunnassa hakuprosessi on aivan liian monimutkainen, ja kestää kauan. On hyvä, että lakiehdotuksessa veloitetaan maakuntaa tiedottamaan maksun alentamisen ja perimättä jättämisen olemassaolosta. Pitäisi kuitenkin olla tarkemmin säädetty se, mistä ja miten asiakas voi maksun alentamista ja perimättä jättämistä hakea. Myös pitäisi olla tarkemmin kuvattu myöntämisperusteet. Nyt maksun alentaminen/vapautus voidaan lakiehdotuksen mukaan myöntää vain lyhytaikaisesta laitoshoidosta, sosiaalipalvelusta tai terveyspalvelusta, jonka maksu on määrätty asiakkaan maksukyvyyn mukaan. Myös tasasuuruuksista maksuista ja pitkäaikaisen laitoshoidon maksuista pitää voida olla mahdollisuus hakea alennusta/vapautusta. Vaikka olisikin hakenut alennusta/vapautusta maksuun, niin Kelan tulee myöntää toimeentulotukea, mikäli hakuprosessi on toimeentulotukea hakiessa kesken. Kela voi sitten tarvittaessa periä toimeentulotuen asiakkaalta takaisin. Asiakkaan on aina saatava tieto maksusta kirjallisena, eikä vain pyydettyä.

9. 6 §. Maksun periminen/6 §. Uttag av avgift

Vastaajien määrä: 1

- Maksuja saa periä vain maakunta, palveluntuottaja ei siis saa periä mitään maksuja (nyt lakiehdotuksessa on määrätty perumatta ja käyttämättä jääneiden aikojen maksun periminen palveluntuottajalle).

10. 7 §. Päätös tulosidonnaisesta maksusta/7 §. Beslut om inkomstbunden avgift

Vastaajien määrä: 1

- Palvelusta perittävän maksun suuruuden kohdalla on mukana oltava perustelut maksun suuruudelle (mm. se millaisiin tuloihin maksu perustuu).

11. 8 §. Maksuttomat sosiaalipalvelut/8 §. Avgiftsfria socialtjänster

Vastaajien määrä: 1

- Sosiaali- ja terveystalvveluiden tulisi olla maksuttomia (ylläpitoa lukuun ottamatta), ja rahoittaa sote-palvelut pääasiassa veroilla. Siten voidaan parhaiten varmistaa palveluiden yhdenvertaisuus. Lakiehdotuksessa huolestuttava piirre on se, että etenkin tasasuuruisiin maksuihin esitetään korotuksia. Maksut ovat jo nykyisin liian suuria pienituloisille. Olemme huolissamme siitä, muuttuuko osa vammaisille maksuttomista palveluista uuden lain myötä maksullisiksi. Maksuttomuuden tulee koskea vammaisten mm. kuljetuspalveluita, asunnon muutostöitä, henkilökohtaista apua, hoitotarvikkeita, apuvälineitä ja vaativaa lääkinällistä kuntoutusta, josta tällä hetkellä vastaa Kela. Kaiken kaikkiaan vammasta ei saa tulla ylimääräisiä kuluja. Hengityshalvauspotilaiden ylläpitokorvaus tulee pitää ennallaan.

12. 9 §. Maksuttomat terveystalvvelut/9 §. Avgiftsfria hälsotjänster

Vastaajien määrä: 1

- Sosiaali- ja terveystalvveluiden tulisi olla maksuttomia (ylläpitoa lukuun ottamatta), ja rahoittaa sote-palvelut pääasiassa veroilla. Siten voidaan parhaiten varmistaa palveluiden yhdenvertaisuus. Lääkärinlausunnoista ei saa periä maksua, mikäli lausunto liittyy potilaan sosiaalietuuteen, hoitoon, kuntoutukseen tai lääkitykseen. Asiakkaalla tulee olla oikeus saada itseään koskevat tiedot ja laaditut asiakirjat itselleen maksutta sekä sosiaalihuollossa että terveystalvveluissa. Mielestämme sairaanhoitajan vastaanotolla käynnin tulee olla maksutonta, jotta myös minimituloilla elävä kykenee siellä käymään. Etäpalveluiden tulee olla maksuttomia. Nykyään monessa kunnassa on säädetty, että tietyn käyntimäärän jälkeen terveystalvveluskeskuslääkärillä käyminen on asiakkaalle maksutonta. Joissakin kunnissa on jopa luovuttu kokonaan tk-maksun perimisestä, koska sen periminen on todettu taloudellisesti kannattamattomaksi. Tulisikin luopua terveystalvveluskeskusmaksun perimisestä, ja perusterveydenhuollon tulisi olla maksutonta asiakkaalle. Tällä tavoin parhaiten varmistettaisiin yhdenvertaisuus, koska myös minimituloilla elävällä olisi varaa käydä lääkärisssä. Muutenkin pitäisi sosiaali- ja terveystalvveluissa siirtyä kohti maksuttomuutta, ja sosiaali- ja terveystalvveluiden rahoittamista pääasiassa verotuloilla.

13. 10 §. Maksukatto/10 §. Avgiftstak

Vastaajien määrä: 1

- Sosiaali- ja terveyspalveluiden tulisi olla maksuttomia (ylläpitoa lukuun ottamatta), ja rahoittaa sote-palvelut pääasiassa veroilla. Siten voidaan parhaiten varmistaa palveluiden yhdenvertaisuus. Lakiehdotuksessa on esitetty reilua korotusta terveydenhuollon maksukattoon, ja se ei edistä yhdenvertaisuutta terveydenhuollossa. Jos asiakkaalla tulee kaikki katot täyteen (eli terveydenhuollon matkakatto 300 €/v, lääkekatto 605 €/v ja terveydenhuollon katto 683 €/v), niin se tarkoittaa yli 2 kuukauden takuueläkettä. Mielestämme tulisikin olla olemassa terveyspalveluille yhteinen katto 300 €/v.

14. 11 §. Maksukattoa kerryttävät palvelut/11 §. De tjänster som räknas in i avgiftstaket

Vastaajien määrä: 1

- Sosiaali- ja terveyspalveluiden tulisi olla maksuttomia (ylläpitoa lukuun ottamatta), ja rahoittaa ne pääasiassa verotuloilla. Siten voitaisiin parhaiten varmistaa palveluiden yhdenvertaisuus. Hyvä asia on, että hammashoito on lakiesityksessä otettu mukaan terveydenhuollon kattoon. Vammaisten lääkinnällisten kuntoutuksen laitospalveluiden tulee olla jatkossakin maksuttomia, eli lakiesityksessä tulee luopua maksun perimisestä niistä. Vammasta ei saa tulla lisäkuluja. Pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevilta ei saisi periä muita asiakasmaksuja (kuten pkl-käynnin maksuja).

2 luku. Maksuttomat palvelut/2 kap. Avgiftsfria tjänster

15. 12 §. Maksujen seuranta/12 §. Uppföljning av avgifter

Vastaajien määrä: 1

- On hyvä asia, että maakunnilla on lakiehdotuksen mukaan terveydenhuollon katon kertymisen seuraamisvelvoite, ja, että asiakkaalle tulee automaattisesti myöntää maksuista vapautus katon kerryttyä. Terveydenhuollon katon tulee toimia samaan tapaan kuin lääkekaton Kelassa. Asiakkaan ei tulisi joutua tekemään mitään. Seurannan sujuva toimiminen edellyttää sitä, että maakunnat saavat tietoa toisiltaan eli heillä olisi käytössään yhteinen tietokanta.

16. 13 §. Sosiaali- ja terveyskeskuksen avosairaanhoido/13 §. Öppensjukvård vid social- och hälsocentral

Vastaajien määrä: 1

- Sosiaali- ja terveyspalveluiden tulisi olla maksuttomia (ylläpitoa lukuun ottamatta), ja rahoittaa sote-palvelut pääasiassa verotuloilla. Siten voitaisiin parhaiten varmistaa palveluiden yhdenvertaisuus. Sairaanhoidajalla käynnistä ei saa maksua periä, jotta myös minimituloilla elävillä on mahdollisuus palveluita käyttää. Lakiesityksessä on huolestuttavasti esitetty maksujen korotuksia, ja sitä, että jokaiselta käynniltä voidaan periä maksu. Päivystysaikana annetusta hoidosta lakiesityksessä peritään 41,20 €/käynti. Se on monelle minimituloilla elävälle liian paljon. Etäpalveluista ei saisi periä maksua.

17. 14 §. Sairaalan poliklinikkakäynti/14 §. Besök på sjukhuspoliklinik

Vastaajien määrä: 1

- Sairaalaan pkl- maksun joutuu maksamaan myös silloin, jos täytyy mennä lääkäriin päivystysaikana (illat ja viikonloput). Tuolloin kyse on tapauksesta, joka ei voi odottaa, vaan vaaditaan nopeaa hoitoa. Onkin vaarallista, jos maksu on joillekin ihmisryhmille liian suuri. Etenkin minimituloilla eläville sairaalan pkl-maksu on jo nyt liian suuri, eikä osa pysty käymään päivystyksessä tai erikoissairaanhoidossa. Sosiaali- ja terveystieteiden tulisi olla maksuttomia (ylläpitoa lukuun ottamatta), ja rahoittaa sote-palvelut pääasiassa verotuloilla. Siten voitaisiin parhaiten varmistaa palveluiden yhdenvertaisuus.

18. 15 §. Avosairaanhoidon ja poliklinikkakäyntiin liittyvät tutkimukset/15 §. Undersökningar inom öppen sjukvård och vid poliklinikbesök

Vastaajien määrä: 1

- Hyvä ettei palveluihin välittömästi liittyvistä tutkimuksista ja toimenpiteistä saa periä maksua. Kuitenkin olemme huolissamme suun terveydenhuollon maksuista, sillä siinä peritään maksu jokaisesta toimenpiteestä erikseen, ja se voi estää pienituloisten hoidon saamisen.

3 luku. Maksukatto/3 kap. Avgiftstak

19. 16 §. Päiväkirurginen toimenpide/16 §. Dagkirurgiskt ingrepp

Vastaajien määrä: 1

- ---

20. 17 §. Suun terveydenhuolto/17 §. Mun- och tandvård

Vastaajien määrä: 1

- Olemme huolissamme suun terveydenhuollon maksuista, sillä siinä peritään maksu jokaisesta toimenpiteestä erikseen, ja se voi estää pienituloisten hoidon saamisen. Hyvä asia on, että suun terveydenhuollon maksut kerryttävät maksukattoa.

21. 18 §. Erikoissairaanhoidon hoitotoimenpiteet suunhoidon yksikössä/18 §. Vårdåtgärder inom den specialiserade sjukvården vid mun- och tandvårdsenheter

Vastaajien määrä: 1

- Olemme huolissamme suun terveydenhuollon maksuista, sillä siinä peritään maksu jokaisesta toimenpiteestä erikseen, ja se voi estää pienituloisten hoidon saamisen. Hyvä asia on, että suun terveydenhuollon maksut kerryttävät maksukattoa.

22. 19 §. Terapia/19 §. Terapi

Vastaajien määrä: 1

- Mikäli kyse on vaativasta lääkinällisestä kuntoutuksesta (josta nykyisin vastaa Kela, ja jonka asiakkaina on vaikeavammaisia), niin ei saisi periä terapiasta maksuja. Etänä annettua terapiasta ei saisi periä maksua. Muuten terapeutit rupeavat käyttämään etänä annettavaa hoitoa ajan säästämiseksi. Ja se ei ole asiakkaan etu, vaan etenkin terapia on tehokkaampaa vastaanotolla annettuna, ja niiden tulee kerryttää terveydenhoidon kattoa. Hyvä ettei psykoterapiasta saada periä maksua lakiehdotuksen mukaan.

23. 20 §. Sarjassa annettava hoito/20 §. Vård i serie

Vastaajien määrä: 1

- Etänä annetusta sarjassa annettavasta hoidosta ei saisi periä maksua. Muuten hoitoja antavat rupeavat käyttämään etänä annettavaa hoitoa ajan säästämiseksi. Ja se ei aina ole asiakkaan etu, vaan monesti hoito on tehokkaampaa vastaanotolla annettuna.

4 luku. Tasasuuruiset maksut/4 kap. Jämnstora avgifter

24. 21 §. Tilapäinen kotipalvelu/21 §. Tillfällig hemservice

Vastaajien määrä: 1

- Jälleen kritisoimme etänä annettavaa palvelua. Mitä se kotipalvelussa on? Monesti se on asiakkaan heitteille jättämistä. Etänä annetusta kotipalvelusta ei saisi periä samaa maksua kuin paikan päällä annetusta. Muuten kotipalvelua antavat tahot rupeavat käyttämään etänä annettavaa hoitoa ajan säästämiseksi. Ja se ei ole asiakkaan etu. Tilapäisen kotipalvelun maksujen tulee kerryttää terveydenhoidon kattoa. Esitetty maksu 30 €/vrk on monelle pienituloiselle liian paljon. Kuukauden jaksosta kertyy maksua tuolloin 900 €. Tilapäisen kotipalvelun maksuissa tulisi ottaa asiakkaan ja hänen perheensä tulot huomioon.

25. 22 §. Tilapäinen kotisairaanhoido/22 §. Tillfällig hemsjukvård

Vastaajien määrä: 1

- Etänä annetusta kotisairaanhoidosta ei saisi periä maksua. Muuten kotisairaanhoidoita antavat tahot rupeavat käyttämään etänä annettavaa hoitoa ajan säästämiseksi. Ja se ei aina ole asiakkaan etu. Tilapäisen kotisairaanhoidon maksujen tulee kerryttää terveydenhoidon kattoa.

26. 23 §. Tilapäinen kotisairaalahoido/23 §. Tillfällig hemsjukhusvård

Vastaajien määrä: 1

- Etänä annetusta kotisairaalahoidosta ei saisi periä maksua. Muuten kotisairaalahoidoita antavat tahot rupeavat käyttämään etänä annettavaa hoitoa ajan säästämiseksi. Ja se ei ole asiakkaan etu. Tilapäisen kotisairaalahoidon maksujen tulee kerryttää terveydenhoidon kattoa. Mikäli asiakas tarvitsee kotisairaalaan useamman kerran vuorokaudessa, tulee häneltä periä vain yksi maksu vuorokautta kohti. Ja maksussa tulee ottaa asiakkaan ja hänen perheensä tulot huomioon, muuten maksut voivat olla kohtuuttomia.

27. 24 §. Lyhytaikainen perhehoito/24 §. Kortvarig familjevård

Vastaajien määrä: 1

- Lyhytaikaisen perhehoidon maksu (maksimissaan 25 €/vrk) on monelle pienituloiselle liian suuri, joten siinä tulee ottaa asiakkaan ja hänen perheensä tulot huomioon.

28. 25 §. Lyhytaikainen asumispalvelu/25 §. Kortvarig boendeservice

Vastaajien määrä: 1

- Lyhytaikaisen asumispalvelun maksu (maksimissaan 40 €/vrk eli 1200 €/kk) on monelle pienituloiselle liian suuri, joten siinä tulee ottaa asiakkaan ja hänen perheensä tulot huomioon.

29. 26 §. Lyhytaikainen laitoshoido tai –palvelu/26 §. Kortvarig sluten vård eller kortvarig service på en institution

Vastaajien määrä: 1

- Jo nykyisissä asiakasmaksuissa on ongelmana se, että etenkin osastohoidon ja erikoissairaanhoidon vastaanottojen maksut ovat aivan liian suuria pienituloisille. Yksi osastojakso voi heilauttaa takuueläkkeellä olevan talouden. Laitoshoidon maksuihin tuleekin saada kohtuullisuutta. Lakiesityksessä sitä ei ole, vaan esitetty maksu 48,90 €/vrk. on monelle liian suuri. Lyhytaikainen laitoshoido tulisi mielestämme olla maksuttomien sosiaali- ja terveystalveluiden piirissä. Tällä voitaisiin parhaiten taata yhdenvertaiset sosiaali- ja terveystalvelut koko väestölle. Talvelut rahoitettaisiin verotuloilla.

30. 27 §. Osavuorokausihoido/27 §. Vård under en del av dygnet

Vastaajien määrä: 1

- Jo nykyisissä asiakasmaksuissa on ongelmana se, että etenkin osastohoidon ja erikoissairaanhoidon vastaanottojen maksut ovat aivan liian suuria pienituloisille. Yksi osastojakso voi heilauttaa takuueläkkeellä olevan talouden. Laitoshoidon, myös osavuorokausihoidon, maksuihin tuleekin saada kohtuullisuutta. Lakiesityksessä sitä ei ole, vaan esitetty maksu 24,50 €/vrk. on monelle liian suuri. Lyhytaikainen laitoshoido tulisi mielestämme olla maksuttomien sosiaali- ja terveystalveluiden piirissä. Tällä voitaisiin parhaiten taata yhdenvertaiset sosiaali- ja terveystalvelut koko väestölle. Talvelut rahoitettaisiin verotuloilla.

31. 28 §. Asiakkaan siirtyminen palvelujen välillä/28 §. Förflyttning av kunden mellan tjänster

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaan siirtyminen paikasta toiseen ei saa aiheuttaa hänelle lisäkuluja, esim. kuljetuksen tulee olla maksutonta asiakkaalle.

32. 29 §. Lääkinnällinen kuntoutus/29 §. Medicinsk rehabilitering

Vastaajien määrä: 1

- Vammasta ei saa seurata lisäkuluja. Lääkinnällisen kuntoutuksen laitosjaksosta ei saa periä maksua. Nykyisin laitoskuntoutusjaksoista vastaa Kela, eikä se peri maksua. Maksun periminen merkitsisi selkeää heikennystä vammaisten kuntoutuksessa. Se ei ole järkevää, sillä laitoskuntoutus voi parhaimmillaan palauttaa tai ylläpitää vammaisen työkykyä. Laitoskuntoutusjaksosta kaavailtu maksu on niin korkea (4 viikon jaksolta 473,20 €), että moni vammaisen ei tuon maksun takia voisi kuntoutusjaksolle lähteä. Tämä ei missään nimessä edistä terveydenhoidon yhdenvertaisuutta ja tarkoittaisi vammaisten toimintakyvyn laskua. Ja kun vammaisten toimintakyky laskisi, tarvitsisivat he myös enemmän apua. Ja se taas tarkoittaisi lisäkuluja yhteiskunnalle. Maksun periminen laitoskuntoutukselta vammaisilta ei siis olisi taloudellisesti järkevää, vaan luultavampaa on, että maksu johtaisi siihen, että yhteiskunnan kustannukset nousisivat.

33. 30 §. Omaistaan tai läheistään hoitavan henkilön vapaan aikaiset palvelut/30 §. Tjänster när personer som vårdar en anhörig eller närstående är lediga

Vastaajien määrä: 1

- Lakiehdotuksessa esitetään, että omaishoitajan vapaan ajan aikaisen asiakkaan hoito maksaa 11,40 €/vrk, eikä tuo maksu kerryttäisi terveydenhoidon maksukattoa. Esitämme, että tuosta maksusta luovutaan, ja omaishoitajan vapaan aikainen asiakkaan hoito olisi perheelle maksutonta. Muistettava on myös se, että maksu ei saa muodostua esteeksi sille, että omaishoitaja voi pitää vapaansa. Omaishoitajat säästävät yhteiskunnalta paljon rahaa. Siksi onkin tärkeää, että omaishoitajien jaksamista tuetaan kaikin mahdollisin tavoin. Omaishoitajien saama korvaus työstään on liian pieni, eikä heillä ole varaa siitä maksaa hoidettava vapaa-ajan hoidosta. Omaishoitajien ja omaishoidettavien asemaan tulee kiinnittää entistä enemmän huomiota. Mitä enemmän Suomessa on omaishoitajia, sitä enemmän yhteiskunta säästää.

34. 31 §. Ensihoitopalvelu/31 §. Prehospital akutsjukvård

Vastaajien määrä: 1

- Ensihoidosta tulisi periä maksu vain, jos asiakas kuljetaan ensihoidon toimesta hoitoon. Jos asiakas joutuu itsenäisesti hankkiutumaan hoitoon, joutuu hän todennäköisimmin maksamaan taksimatkasta 25 €. Lisäksi asiakkaalle tulee maksu itse hoidosta, ja matkasta takaisin kotiin. Maksut ovat niin korkeat, että ne voivat muodostua esteeksi pienituloisen hoitoon hakeutumiselle. Ensihoidon maksun tulisikin olla selvästi pienempi, samoin Kela-matkan omavastuuosuuden.

35. 32 §. Lääkärintodistus ja -lausunto/32 §. Läkarintyg och läkarutlåtande

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaan Kela-etuuksien, hoidon, kuntoutuksen, apuvälineiden, sairausloman ja lääkityksen kannalta välttämättömien todistusten ja lausuntojen tulee olla aina asiakkaalle maksuttomia. Pykälää tulee muuttaa tämän mukaisesti.

36. 33 §. Käyttämättä ja peruuttamatta jätetty palvelu/33 §. Oanvända eller icke-avbokade tjänster

Vastaajien määrä: 1

- Maksuja saa periä vain maakunta, palveluntuottaja ei siis saisi periä mitään maksuja (nyt lakiehdotuksessa on määrätty perumatta ja käyttämättä jääneiden aikojen maksun periminen palveluntuottajalle).

37. 34 §. Maksun periminen maksukyvyyn mukaan/34 §. Uttag av avgift enligt betalningsförmågan

Vastaajien määrä: 1

- Nykylain mukaan vammaisilta voidaan pitkäaikaisesta koti- perhe- tai laitoshoidosta periä vain ylläpidosta aiheutuvat kustannukset. Esim. palvelutalossa ei voida periä hoitomaksua, vaan vuokra ja ruokailut. Niin tulee olla jatkossakin. Vammaisten asemaa ei saa heikentää. Palvelutalo- ja perhehoidosta perittävät maksut ovat monesti liian suuria. Asiakkaalle ei jää rahaa ostaa lääkkeitään ja maksaa muita terveydenhoidon kulujaan, saatikka ostaa vaatteita tai muita välttämättömiä tarvikkeita. Asiakkaalle jäävää osuutta tulee korottaa. Kotona annettavan palvelun maksun ja laitospalvelun, palvelutalo- ja perhehoidon maksun tulee sisältää asiakkaan kaikki sosiaali- ja terveystyöpalvelut (mm. hoitotarvikkeet, lääkkeet, poliklinikkamaksut ja kyydit terveydenhuoltoon).

38. 35 §. Kotona annettava palvelu/35 §. Service i hemmet

Vastaajien määrä: 1

- Kotona annettavan palvelun asiakasmaksun tulee sisältää asiakkaan kaikki sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut (mm. hoitotarvikkeet, lääkkeet, poliklinikkamaksut ja kyydit terveydenhuoltoon). Tulee myös alentaa kuukausimaksua, mikäli asiakkaalle ei jää elämiseen riittävästi rahaa (maksua määriteltäessä otettava huomioon esim. talouden asumiskulut).

39. 36 §. Kotona annettavasta palvelusta perittävän maksun perusteena olevat tulot/36 §. De inkomster som avgiften för service i hemmet utgår från

Vastaajien määrä: 1

- Esitämme, että huomioon otettavista tuloista vähennetään asumiskulut sekä sosiaali- ja terveystaloudellisten palveluiden asiakasmaksut ja muut terveydenhoitokulut (mm. lääkkeet, Kela-matkat, poliklinikkamaksut, hoitotarvikkeet).

40. 37 §. Pitkäaikainen tehostettu palveluasuminen ja pitkäaikainen laitoshoido/37 §. Långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg och långvarig sluten vård

Vastaajien määrä: 1

- Kotona annettavan pitkäaikaisen palvelun, perhehoidon, tehostetun palvelutaloon asumisen ja muun laitosaumisen hoidon asiakasmaksujen tulee sisältää asiakkaan kaikki sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut (mm. hoitotarvikkeet, lääkkeet, poliklinikkamaksut ja matkat terveydenhuoltoon). Laitosaumisessa, tehostetussa palvelutaloon asumisessa sekä perhehoidossa on tuloista vähennettävä lisäksi asumiskulut, elatusapu, avioerosta johtuva hyvitys, syytinki ja muut perhesuhteista johtuvat välttämättömät kulut. Kun muuttaa tehostettuun palveluasumiseen tai laitoshoidoon, pitää olla aikaa järjestää aiemman asunnon asiat. Aiemman asunnon kulut tuleekin ottaa huomioon 6 kuukautta laitokseen muutosta (mm. vastike ja vuokra, asuntolainan korot ja lyhennykset). Jos asunnon laittaa vuokralle, pitää olla mahdollista vähentää vuokratulosta asunnon vastike ja asuntolainan korot kuluina. Lisäksi tuloista on vähennettävä elatusapu, avioeron yhteydessä määrätty hyvitys ja perhesuhteista johtuvat muut kustannukset, syytinki sekä edunvalvojan palkkion perusmaksu. Asiakkaan omaan käyttöön tulee jäädä perhehoidossa, tehostetussa palvelutalohoidossa sekä laitoshoidossa vähintään 200 €/kk. Pitäisikin määrittää maksimiprosenttiosuus, jonka voisi tehostetussa palveluasumisessa asukkaalta viedä. Nykyisin maksut ovat kuin villi viidakko, ja vaihtelevat paljon kunnasta toiseen. Vammaiselta ei saa periä palveluasumisesta muuta maksua kuin ylläpidosta. Tämä tulee säilyttää. Vammaisista valtaosa on köyhiä, ja moni laitoksessa asuva vammaisen on sitä nuoresta asti.

41. 38 §. Pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta ja pitkäaikaisesta laitoshoidosta perittävän maksun perusteena olevat tulot/38 §. De inkomster som avgiften för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg eller långvarig sluten vård utgår från

Vastaajien määrä: 1

- Kotona annettavan pitkäaikaisen palvelun, perhehoidon, tehostetun palvelutaloon asumisen ja muun laitosaumisen hoidon asiakasmaksujen tulee sisältää asiakkaan kaikki sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut (mm. hoitotarvikkeet, lääkkeet, poliklinikkamaksut ja matkat terveydenhuoltoon). Laitosaumisessa, tehostetussa palvelutaloon asumisessa sekä perhehoidossa on tuloista vähennettävä lisäksi asumiskulut, elatusapu, avioerosta johtuva hyvitys, syytinki ja muut perhesuhteista johtuvat välttämättömät kulut. Kun muuttaa tehostettuun palveluasumiseen tai laitoshoidoon, pitää olla aikaa järjestää aiemman asunnon asiat. Aiemman asunnon kulut tuleekin ottaa huomioon 6 kuukautta laitokseen muutosta (mm. vastike ja vuokra, asuntolainan korot ja lyhennykset). Jos asunnon laittaa vuokralle, pitää olla mahdollista vähentää vuokratulosta asunnon vastike ja asuntolainan korot kuluina. Lisäksi tuloista on vähennettävä elatusapu, avioeron yhteydessä määrätty hyvitys ja perhesuhteista johtuvat muut kustannukset, syytinki sekä edunvalvojan palkkion perusmaksu. Asiakkaan omaan käyttöön tulee jäädä perhehoidossa, tehostetussa palvelutalohoidossa sekä laitoshoidossa vähintään 200 €/kk.

42. 39 §. Pitkäaikainen perhehoito/39 §. Långvarig familjevård

Vastaajien määrä: 1

- Kotona annettavan pitkäaikaisen palvelun, perhehoidon, tehostetun palvelutaloasumisen ja muun laitosasumisen hoidon asiakasmaksujen tulee sisältää asiakkaan kaikki sosiaali- ja terveystyöpalvelut (mm. hoitotarvikkeet, lääkkeet, poliklinikkamaksut ja matkat terveydenhuoltoon). Laitosasumisessa, tehostetussa palvelutaloasumisessa sekä perhehoidossa on tuloista vähennettävä lisäksi asumiskulut, elatusapu, avioerosta johtuva hyvitys, syytinki ja muut perhesuhteista johtuvat välttämättömät kulut. Kun muuttaa tehostettuun palveluasumiseen tai laitoshoitoon, pitää olla aikaa järjestää aiemman asunnon asiat. Aiemman asunnon kulut tuleekin ottaa huomioon 6 kuukautta laitokseen muutosta (mm. vastike ja vuokra, asuntolainan korot ja lyhennykset). Jos asunnon laittaa vuokralle, pitää olla mahdollista vähentää vuokratulosta asunnon vastike ja asuntolainan korot kuluina. Lisäksi tuloista on vähennettävä elatusapu, avioeron yhteydessä määrätty hyvitys ja perhesuhteista johtuvat muut kustannukset, syytinki sekä edunvalvojan palkkion perusmaksu. Asiakkaan omaan käyttöön tulee jäädä perhehoidossa, tehostetussa palvelutalohoidossa sekä laitoshoidossa vähintään 200 €/kk.

43. 40 §. Laskennallinen metsätulo/40 §. Kalkylerad inkomst av skog

Vastaajien määrä: 1

- --

44. 41 §. Tuloista tehtävät vähennykset/41 §. Avdrag från inkomsterna

Vastaajien määrä: 1

- Kun muuttaa perhehoitoon, tehostettuun palveluasumiseen tai laitoshoitoon, pitää olla aikaa järjestää aiemman asunnon asiat. Aiemman asunnon välttämättömät kulut tuleekin ottaa huomioon 6 kuukautta laitokseen muutosta (mm. vastike, vuokra, asuntolainan korot ja lyhennykset). Jos asunnon laittaa vuokralle, pitää olla mahdollista vähentää vuokratulosta asunnon vastike ja asuntolainan korot kuluina. Tehostetussa palveluasumisessa tulee tuloista vähentää palveluasumisesta aiheutuvat asumismenot, josta on vähennetty asumistuki. Lisäksi laitosasumisessa, tehostetussa palvelutaloasumisessa sekä perhehoidossa on tuloista vähennettävä kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut (mm. pkl-maksut), reseptilääkkeiden kulut, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset, hoitotarvikkeet ja Kela-matkojen omavastuut. Lisäksi tuloista on vähennettävä elatusapu, avioeron yhteydessä määrätty hyvitys ja perhesuhteista johtuvat muut kustannukset, syytinki sekä edunvalvojan palkkion perusmaksu.

45. 42 §. Tuloista tehtävät vähennykset tehostetun palveluasumisen maksua määrättäessä/42 §. Avdrag från inkomsterna vid fastställande av avgift för serviceboende med heldygnsomsorg

Vastaajien määrä: 1

- Kun muuttaa perhehoitoon, tehostettuun palveluasumiseen tai laitoshoitoon, pitää olla aikaa järjestää aiemman asunnon asiat. Aiemman asunnon välttämättömät kulut tuleekin ottaa huomioon 6 kuukautta laitokseen muutosta (mm. vastike, vuokra, asuntolainan korot ja lyhennykset). Jos asunnon laittaa vuokralle, pitää olla mahdollista vähentää vuokratulosta asunnon vastike ja asuntolainan korot kuluina. Tehostetussa palveluasumisessa tulee tuloista vähentää palveluasumisesta aiheutuvat asumismenot, josta on vähennetty asumistuki. Lisäksi laitosasumisessa, tehostetussa palvelutaloasumisessa sekä perhehoidossa on tuloista vähennettävä kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut (mm. pkl-maksut), reseptilääkkeiden kulut, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset, hoitotarvikkeet ja Kela-matkojen omavastuut. Lisäksi tuloista on vähennettävä elatusapu, avioeron yhteydessä määrätty hyvitys ja perhesuhteista johtuvat muut kustannukset, syytinki sekä edunvalvojan palkkion perusmaksu.

46. 43 §. Maksun määrääminen/43 §. Fastställande av avgift

Vastaajien määrä: 1

- --

5 luku. Maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut/5 kap. Avgifter som fastställs enligt betalningsförmågan

47. 44 §. Tukipalvelut ja asumispalveluun liittyvät palvelut/44 §. Stödtjänster och boendeservicerelaterade tjänster

Vastaajien määrä: 1

- Vaadimme muutosta pykälään siten, että tukipalveluista ei saa periä erillistä maksua perhehoidossa, tehostetussa palvelutaloasumisessa tai laitoshoidossa, sillä kuukausimaksun tulee sisältää nämä palvelut. Jos maksun saaminen mahdollistettaisiin, tulisi palvelutuottajille mahdollisuus periä asiakkailta suuriakin maksuja, ja he saisivat nuo tulot omaan käyttöönsä. Ei ole tarkoitus, että sosiaali- ja terveystalv palveluilla ruvetaan rikastumaan, ja paljon palveluita tarvitsevilta voidaan periä millaisia maksuja vaan. Tämä toisi eriarvoisuutta mukanaan!

48. 45 §. Avopalveluun tai -hoitoon liittyvä ylläpito/45 §. Uppehälle i samband med sociala insatser eller öppen vård

Vastaajien määrä: 1

- Vaadimme tarkempaa säätelyä. Ei riitä, että sanotaan, että on mahdollista periä kohtuullinen maksu. Jää määrittelemättä mikä on kohtuullinen maksu? Onko kohtuullinen maksu sama kuin ylläpidosta aiheutuvat todelliset kustannukset, vai pitääkö kustannukset suhteuttaa asiakkaan tuloihin? Mielestämme maksun kohtuullisuus on aina suhteessa asiakkaan tuloihin. Joka tapauksessa suuria maksuja ei ylläpidosta saa periä. Pitää muistaa, että avopalveluna annetun palvelun asiakkaalla on oma asunto, josta aiheutuu myös kustannuksia. Lisäksi hänellä on ylläpitokustannuksia (esim. ruoat), siltä ajalta, kun hän ei ole avopalveluissa.

49. 46 §. Vammaisuuden perusteella järjestettäviin erityispalveluihin liittyvä ylläpito/46 §. Uppehälle i samband med särskild service med anledning av funktionshinder

Vastaajien määrä: 1

- Vaadimme tarkempaa säätelyä. Ei riitä, että sanotaan, että on mahdollista periä kohtuullinen maksu. Jää määrittelemättä mikä on kohtuullinen maksu? Onko ylläpidosta perittävä kohtuullinen maksu sama kuin ylläpidosta aiheutuvat todelliset kustannukset, vai pitääkö kustannukset suhteuttaa asiakkaan tuloihin? Mielestämme maksun kohtuullisuus on aina suhteessa asiakkaan tuloihin. Joka tapauksessa suuria maksuja ei ylläpidosta saa periä. Pitää muistaa, että avopalveluna annetun palvelun asiakkaalla on oma asunto, josta aiheutuu myös kustannuksia. Lisäksi hänellä on ylläpitokustannuksia (esim. ruoat), siltä ajalta, kun hän ei ole avopalveluissa.

50. 47 §. Lastensuojelu/47 §. Barnskydd

Vastaajien määrä: 1

- --

51. 48 §. Vammaisen lapsen asuminen muualla kuin oman perheen kanssa/48 §. Boende för barn med funktionsnedsättning någon annanstans än med den egna familjen

Vastaajien määrä: 1

- --

52. 49 §. Kuljetuspalvelut/49 §. Färdtjänst

Vastaajien määrä: 1

- Kuljetuspalvelut mahdollistava YK:n vammaisten oikeuksien sopimuksen mukaisen liikkumisvapauden vammaisille ja antavat vanhuksille myös osallistumismahdollisuuksia. Kuljetuspalveluita pitää voida olla mahdollisuus käyttää tuloista riippumatta. Matkoista perittävät maksut eivät siis saa muodostua esteeksi palvelun käyttämiselle. Lakiehdotuksessa todetaan, että kyydistä voidaan periä julkisen liikenteen maksua vastaava tai muu siihen verrattava kohtuullinen maksu. Kuitenkaan ei määritellä milloin maksu on kohtuullinen. Määritelmä on liian epämääräinen. Vaadimme, että kuljetuspalveluista voidaan periä julkista liikennettä vastaava tai sitä pienempi maksu. On huomioitava, että julkisessa liikenteessä myönnettävät alennukset on oltava käytössä myös kuljetuspalveluissa (mm. opiskelija- ja eläkeläisalennukset, kuukausiliput ja sarjaliput). Pitää voida olla mahdollisuus maakunnan kautta ostaa useampi matka tai kuukausilippu. Kyydin tilaamisen tulee olla maksutonta. Nyt joissain kunnissa on käytössä maksullinen numero, josta kyydit täytyy tilata. Niin ei saa olla enää tulevaisuudessa. Pitää voida olla mahdollisuus käyttää kuljetuspalveluita muuallakin kuin omassa kunnassa ja sen naapurikunnassa. Muuten vammaisilla ei ole yhdenvertaiset liikkumismahdollisuudet vammattomiin verrattuna, ja Suomi on siihen sitoutunut ratifioidessaan YK:n vammaisten oikeuksien sopimuksen. Vammattomilla on mahdollisuus käyttää rajattomasti julkista liikennettä, siksi on väärin, että kuljetuspalveluissa on 18 vapaa-ajan matkaa kuukautta kohti. Matkoja tulee olla enemmän. Vanhuksillakin tulee olla mahdollisuus useampaan matkaan (kuljetuspalvelut sosiaalihuoltolain perusteella).

53. 50 §. Yksityislääkärin läheteellä tehtävät laboratorio- ja kuvantamistutkimukset/50 §.

Laboratorieundersökningar och bilddiagnostik som utförs efter remiss från privatläkare

Vastaajien määrä: 1

- --

54. 51 §. Palvelun keskeytys/51 §. Avbrott i tjänsten

Vastaajien määrä: 1

- Mikäli sairaalahoitoa ei katsota perhehoidon, tehostetun palvelutalohoidon tai muun laitoshoidon keskeytykseksi, ei sairaalahoidosta myöskään saa periä maksua, kun samalta ajalta peritään maksu palvelutalohoidosta. Eli tehostetussa palvelutalohoidossa tai laitoshoidossa ei saa periä terveydenhoidon asiakasmaksuja (pkl-maksut ja osastohoidon maksut).

55. 52 §. Vahingoittunut, hävinnyt tai palauttamatta jätetty apuväline/52 §. Ett skadat, försvunnet eller icke-återlämnat hjälpmedel

Vastaajien määrä: 1

- Lakipykälää tulee korjata siten, että asiakkaan ilmeinen huolimattomuus ei ole itsenäinen oikeusperusta vierittää kustannuksia asiakkaan maksettavaksi. Pykälään tulee lisätä sana ja seuraavasti: ”apuväline on vahingoittunut tai hävinnyt asiakkaan käyttöohjeiden vastaisen käsittelyn ja ilmeisen huolimattomuuden vuoksi (...)”. Laissa pitäisi ottaa huomioon, onko kyse perustason apuvälineestä vai erikoissairaanhoidon apuvälineestä. Oikeudellisesti tilanne on aivan eri, jos leikkauksesta toipunut muuten perusterve henkilö jättää palauttamatta hinnaltaan varsin halvat kyynärsauvat kuin, että henkilöltä perittäisiin välttämättömänä liikkumisen kannalta pidettävän vahingoittuneen sähköpyörätuolin hinta, joka on tuhansia euroja. Syyt apuvälineen katoamiseen tai rikkoutumiseen pitää selvittää tarkasti ja asiakasta pitää kuulla. Apuvälineen vahingoittumisesta voi olla apuvälineenkäyttäjän sijasta myös toinen henkilö vastuussa, kuten esimerkiksi puoliso tai henkilökohtainen avustaja ristiriitatilanteissa. Ilmeisen huolimattomuuden sijaan laissa voi vaatia korkeampaa tahallisuuden astetta syyllisyyden subjektiivisena tekijänä. Apuvälineen katoamisen tai rikkoutumisen tilanteissa tulee antaa painoarvoa sille, jos on kyse vammaisesta lapsesta ja vammaisuus on jollakin tapaa vaikuttanut apuvälineen katoamiseen tai rikkoutumiseen. Siksi tämä tilanne pitää kirjata lain perusteluihin ohjaamaan lainsoveltajan työtä.

56. 53 §. Henkilö jolla ei ole Suomessa kotikuntaa/53 §. En person utan hemkommun i Finland

Vastaajien määrä: 1

- ---

57. 54 §. Tulon, korvauksen ja saamisen periminen maakunnalle/54 §. Uttagande av inkomst, ersättning eller fordring till landskapet

Vastaajien määrä: 1

- ---

58. 55 §. Viivästyskorke/55 §. Dröjsmålsränta

Vastaajien määrä: 1

- ---

6 luku. Muut maksut/6 kap. Övriga avgifter

59. 56 §. Maksujen ulosotto/56 §. Utsökning av avgifter

Vastaajien määrä: 1

- Yksityiset perintäfirmat eivät saa hyötyä vähätuloisten ihmisten hädästä.

60. 57 §. Maksun palautus ja kuittaus/57 §. Återbetalning och kvittning av avgift

Vastaajien määrä: 1

- ---

61. 58 §. Indeksitarkistukset/58 §. Indexjusteringar

Vastaajien määrä: 1

- ---

62. 59 §. Muutoksenhaku/59 §. Ändringssökande/60 §. Uppföljningstjänst för tjänsteproduktionen

Vastaajien määrä: 1

- ----

63. 60 §. Palvelutuotannon seurantapalvelu/60 §. Uppföljningstjänst för tjänsteproduktionen

Vastaajien määrä: 1

- ----

64. 61 §. Maakunnan tiedonsaantioikeus//61 §. Landskapets rätt till information

Vastaajien määrä: 1

- ---

65. 62 §. Voimaantulo/62 §. Ikraftträdande

Vastaajien määrä: 1

- ---

66. 63 §. Kumottava laki/63 §. Lag som upphävs

Vastaajien määrä: 1

- ---

67. 64 §. Siirtymäsäännökset/64 §. Övergångsbestämmelser

Vastaajien määrä: 1

- Hengityshalvauspotilaiden hoito, ylläpito ja hoitoon liittyvät kuljetukset on säilytettävä maksuttomina (myös 2 vuoden kuluttua). Hengityshalvauspotilailla maksettava ylläpitokorvaus on myös säilytettävä, eikä sitä saa pienentää. Uuteen lakiin tulee lisätä hengityshalvauspotilaita koskeva pykälä. Vammaisten palveluiden maksuttomuutta ei saa heikentää, vaan uuden lain tulee taata vammaisille vähintään samat oikeudet kuin vanhan.

7 luku. Erinäiset säännökset/7 kap. Särskilda bestämmelser

8 luku. Voimaantulo/8 kap. Ikraftträdande